

Dosarul nr. 2ra-127/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul central (jud. C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu împotriva lui Roman Cazimirov cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Ghenadie Țurcanu, casată integral hotărârea din 24 mai 2019 a Judecătoriei Edineț sediul central și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 15 martie 2019, Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Cazimirov cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 21 ianuarie 2019, în jurul orei 09:50, Roman Cazimirov, deținând permis de conducere și conducând automobilul de model BMW pe str. Independenței mun. Edineț la intersecția cu str. Șos. Bucovinei, nu a luat în considerație că virările în intersecție se efectuează astfel ca vehiculul să nu ajungă pe banda din sens opus.

În acest mod, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere al RM aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, Roman Cazimirov a ciocnit frontal vehiculul de model Volkswagen Golf cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării 2003, nr. de identificare XXXXX, nr. caroseriei XXXXX, culoare negru, care îi aparține reclamantului cu drept de proprietate privată, prin ce i-a fost cauzat un prejudiciu.

A relatat că pe acest caz la 23 ianuarie 2019 de către IP Edineț a fost întocmit procesul-verbal seria MAI04593032 în baza art. 242 alin. (1) din Cod contravențional și a fost aplicată sancțiunea contravențională lui Roman Cazimirov în mărime de 18 u.c. echivalent a 900 de lei.

A evidențiat că urmare a accidentului rutier produs la 21 ianuarie 2019, dânsul a avut o serie de chemări la organul de urmărire penală, fiind afectat psihic ceea ce se remarcă prin stările negative suferite.

Având în vedere prevederile Codului civil și a Convenției Europene a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, a afirmat că valoarea prejudiciului moral sub forma suferințelor psihice suportate de el constituie suma de 35 000 de lei, sumă pe care o consideră necesară pentru a-i reabilita starea emoțională ce a fost dezechilibrată.

Astfel, prin acțiunile ilegale ale pârâtului i-a fost adusă atingere dreptului nepatrimonial manifestat prin stări psihologice și anume, prin lezarea onoarei, reputație, dezechilibru emoțional, social și alte atribute ce definesc statutul moral.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. g), 19 alin. (1), (3), (5), 2025 alin. (1), 2036 alin. (1), (2), 2037 alin. (1), (2), (3) Cod civil, art. 94 alin. (1), 96 alin. (1), (1¹), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a sumei de 35 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 24 mai 2019 a Judecătoriei Edineț sediul central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, ținând cont de faptul că reclamantul atât în cererea de chemare în judecată, cât și la etapa examinării cauzei în fond nu a indicat totuși care valori personale nepatrimoniale protejate de lege i-au fost afectate de către pârât urmare a comiterii accidentului rutier la 21 ianuarie 2019, prima instanță a considerat necesar de a respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Totodată, prima instanță a reținut că, deoarece a fost constatată netemeinicia cerinței de bază înaintată de reclamant, subsecvent, urmează a fi respinsă și cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin decizia din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Ghenadie Țurcanu, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Roman Cazimirov în beneficiul lui Ghenadie Țurcanu prejudiciul moral în mărime de 3 000 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1 000 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, deoarece sunt întrunite condițiile pentru antrenarea răspunderii delictuale, astfel că există fapta ilicită, prejudiciul moral cauzat, legătura cauzală dintre acestea și vinovăția lui Roman Cazimirov (stabilită prin decizia agentului constatatator la 23 ianuarie 2019), în consecință, autorul contravenției urmează să recupereze prejudiciul moral cauzat părții vătămate, indiferent de mărimea prejudiciului material.

Astfel, instanța de apel a considerat necesar de a acorda cu titlu de prejudiciu moral lui Ghenadie Țurcanu suma de 3 000 de lei, menționând că la determinarea cuantumului prejudiciului moral urmează a fi respectat criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel, încât să asigure efectiv o compensare suficientă prejudiciului moral cauzat cu menținerea echilibrului între daunele efectiv pricinuite și suma acordată, fără ca să se ajungă la îmbogățirea fără justă cauză a persoanei vătămate.

Cu referire la prevederile art. 96 alin. (1), (1¹) CPC, instanța de apel a reținut că din materialele cauzei se atestă că Ghenadie Țurcanu a fost reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu în cadrul prezentului dosar, pentru serviciile căruia a suportat cheltuieli în sumă de 4 000 de lei.

Prin urmare, fiind admisă parțial acțiunea, instanța de apel a relevat necesar de a compensa lui Ghenadie Țurcanu din contul lui Roman Cazimirov cheltuielile pentru asistență juridică în cuantum de 1 000 de lei proporțional pretențiilor admise.

La 7 noiembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu a declarat recurs împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și arbitrară, circumstanțele cauzei civile nu au fost constatate just de către instanța de apel, fiind dată o apreciere incorectă situației de fapt.

Cu referire la prevederile art. 45 alin. (1) Cod contravențional, art. 1998 alin. (1), 2036 alin. (1), (2) și 2037 Cod civil, a remarcat că acțiunile intimatului sunt prejudiciabile și săvârșite cu vinovăție, or, ultimul prin procesul-verbal seria nr. MAI04593032 a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional.

A învederat recurentul că în urma celor întâmplate, dânsul a suportat stres, emoții negative, disconfort personal, insatisfacție, fiind într-o stare de încordare, toate aceste suferințe fiind cauzate din cauza acțiunilor intimatului.

A obiectat că conform practicii stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului reclamantul nu este obligat să demonstreze prejudiciul moral cauzat, cauzarea prejudiciului moral se probează cu ajutorul faptelor particulare ale cazului.

Având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale care i-au fost cauzate, a menționat că prejudiciul moral cauzat prin contravenție îl estimează la suma de 35 000 de lei, sumă care în opinia sa constituie o satisfacție echitabilă și rezonabilă și care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

A considerat incorectă aprecierea cuantumului despăgubirilor morale stabilite de instanța de apel, cuantumul sumei stabilite în mărime de 3 000 de lei

reprezintă mai mult defăimare decât despăgubire echitabilă după cum se menționează în Convenția CEDO.

Astfel, a subliniat că instanța de apel nu a examinat pricina sub toate aspectele, neapreciind probele la justa lor valoare, iar soluția instanței de apel este una pripită fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 noiembrie 2019 împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ghenadie Țurcanu, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic